

Till

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2018 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens arbete med intern kontroll	4
Nämndens internkontrollplan.....	5
Riskmatris.....	6
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	8
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	8
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	9
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	11
Väsentlighets- och riskanalys	12

Inledning

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten (KL 6 kap. 7 §). Nämnderna ska också se till att *den interna kontrollen är tillräcklig* och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller även när driften av en kommunal verksamhet har lämnats över till någon annan (KL 3 kap. 16 §). Detta innebär att varje nämnd ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen och finna effektiva system för uppföljning. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den interna kontrollen inom staden. Revisorernas uppgift är att bland annat pröva om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (KL 9 kap. 9§). Revisorerna har inte ansvar för nämndernas interna kontroll.

Nämnderna ska årligen upprätta en *internkontrollplan* utifrån en *väsentlighets- och riskanalys*. Internkontrollplanen ska konkret visa hur uppföljning ska ske och att:

- verksamheten bedrivs i enlighet med författningar och de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och är kostnadseffektiv
- tillräckliga administrativa- redovisnings- och övriga kontroller utförs
- information om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenligt, tillförlitlig och tillräcklig.

Kommunstyrelsen har påbörjat ett arbete med att förtydliga nämndernas arbete med internkontroll. En del i detta arbete är att se över om ett antal obligatoriska förvaltningsövergripande riskområden ska anges utöver de risker nämnderna själva identifierar.

För 2018 ska samtliga nämnders internkontrollplan omfatta följande riskområden.

- Oegentligheter
- IT-säkerhet
- Följsamhet av ingångna avtal

Nämndens arbete med intern kontroll

Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Nämnden ska identifiera de viktigaste processerna/arbetsätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden ska i arbetet beakta lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetsätten ska oönskade händelser identifieras. Dessa ska värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelserna inträffar. Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planerar nämnden hur de löpande kontrollerna/arbetsätten ska följas upp. Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

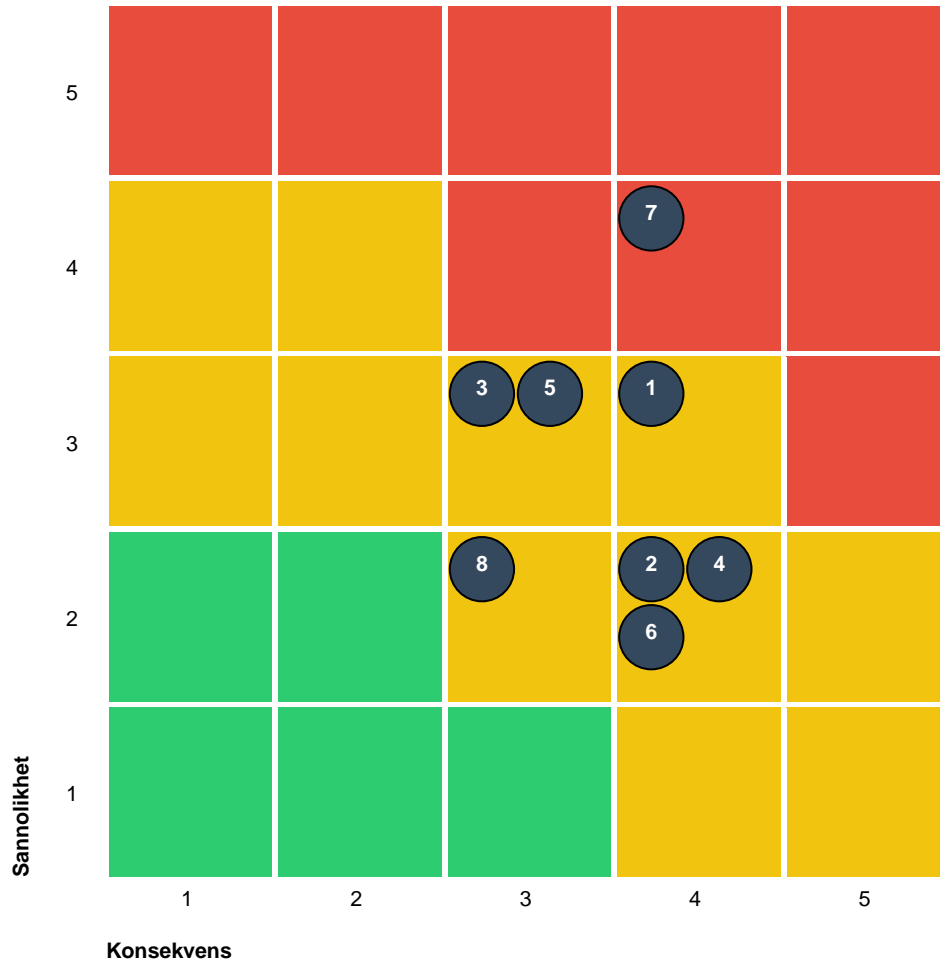

Stockholms
stad

BILAGA 3:1
Sid 5 (16)

Nämndens internkontrollplan

Riskmatris

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket sannolikt	Mycket allvarig
4	Sannolikt	Allvarig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolikt	Lindrig
1	Osannolikt	Försumbar

 Kritisk
  Medium
 | Totalt: 8

Process	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
Mottagande och hantering av nyanlända unga, vuxna och familjer	1	■ Nyanlända når inte självförsörjning och hållbart boende under etableringsperioden	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Kartläggning
IT -säkerhet	2	■ Driftstopp i centrala system	2.Mindre sannolikt	4.Allvarlig	8	Säkerställa att handlingsplanen är aktuell och att denna sprids för kännedom inom förvaltningen
	3	■ Oavsiktligt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter	3.Möjlig	3.Kännbar	9	Kontrollera rutiner för hantering av sekretessbelagda uppgifter
	4	■ Utbetalningar via ICA-kort till personer som bedöms vara i nöd slutar fungera	2.Mindre sannolikt	4.Allvarlig	8	Säkerställa att handlingsplanen är aktuell och att denna sprids för kännedom inom förvaltningen
Lönerapportering	5	■ Felaktig lön betalas ut	3.Möjlig	3.Kännbar	9	Administrativ assistent gör stickprov
Oegentligheter	6	■ Skadar förtroendet genom att handla för eget bruk - förtroendekänsliga poster	2.Mindre sannolikt	4.Allvarlig	8	Stickprover på fakturor och underlag
Turbundna resor	7	■ Turbundna resor medför stora kostnader för förvaltningen	4.Sannolikt	4.Allvarlig	16	Kartläggning i samarbete med boenden
Följsamhet av avtal	8	■ Förvaltningen blir skadeståndsskyldig	2.Mindre sannolikt	3.Kännbar	6	Stickprov på inköp av varor och tjänster

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Process:

Mottagande och hantering av nyanlända unga, vuxna och familjer

Arbetsätt:

Mottagandet från anvisning till kommun och stadsdelsförvaltning samt socialt stöd och handläggning under etableringsperioden.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Saknas i nuläget. Kartläggning ska göras.	■ Nyanlända når inte självförsörjning och hållbart boende under etableringsperioden				
		Genomgång av underlag	Möjlighet till uppföljning och kontroll finns genom sociala system, LOIS samt genom underlag från arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedling.	I nuläget saknas löpande uppföljning av anvisade nyanlända varför arbetet ska inledas med en kartläggning för bedömning av behov av insatser inom målgruppen.	Patricia Hamberg

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Process:

IT -säkerhet

Arbetssätt:

Kontinuerligt arbete med system och rutiner

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Inbyggda kontroller i systemet, exempelvis inloggning, certifikat, behörigheter etc.	■ Driftstopp i centrala system				
	■ Oavsiktligt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter				
	■ Utbetalningar via ICA-kort till personer som bedöms vara i nöd slutar fungera				
		Inbyggda kontroller i systemet samt arbete med handlingsplaner vid eventuella driftavbrott.			Patricia Hamberg

Process:

Lönerapportering

Arbetssätt:

Kontroll av lönelistor innan utbetalning görs

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Varje månad gör enhetschef en kontroll av löner innan utbetalning görs	■ Felaktig lön betalas ut				
		Fem enheter följs upp på hur rutinen följs		Besök och checklista går igenom	Helen Litzell

Process:
Oegentligheter

 Arbetsätt:
 Förtroendekänsliga poster

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Platsbesök	 Skadar förtroendet genom att handla för eget bruk - förtroendekänsliga poster				
		Efter varje besök/granskning		Granskning av fakturor	Eila Hellman

 Process:
Turbundna resor

 Arbetsätt:
 Beviljas av beställarenheten, utförs av privata företag.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Löpande kontroll av fakturor.	 Turbundna resor medför stora kostnader för förvaltningen				
		Kontroll av fakturor samt stickprov	Fakturor för turbundna resor jämförs med beställningar. Stickprov görs för att kontrollera att underlaget för fakturan stämmer, det vill säga att de resor fakturan gäller har genomförts. Förvaltningen, i samverkan med boenden, följer även upp orsaker till att resor ej genomförts (bomresor).		Susanna Nytell

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Process:

Följsamhet av avtal

Arbetsätt:

Uppföljning avtalstrohet

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetsätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Stickprov i Agresso och jämför med upphandlade avtal	■ Förvaltningen blir skadeståndsskyldig				
		Granskning av fakturor	Finns större avvikelser, systematiskt		Victoria Callenmark

Väsentlighets- och riskanalys

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
Utredning kring barn i förskolan som behöver stöd	Handlingsplan görs när behov av stöd upptäcks i verksamheten	■ Otydlig dokumentation av insatsen	8	Uppföljning av handlingsplaner
Utveckling och lärande i förskolan	Självvärdering av arbetet i förskolan	■ Personalens bristande kompetens om uppdraget	8	Kontroll av arbetslagens självvärdering
Mottagande och hantering av nyanlända unga, vuxna och familjer	Mottagandet från anvisning till kommun och stadsdelsförvaltning samt socialt stöd och handläggning under etableringsperioden.	■ Nyanlända får inte socialt stöd	12	Kartläggning
Utredningar rörande barn och unga	Hantering av anmälan, ansökan, utredning, beslut och insats.	■ Avtal följs inte upp	6	Stickprov
		■ Dokumentation i utredningen är otydlig och går inte att följa, däribland planering och barnets bästa	12	Stickprov
		■ Förhandsbedömningar inte görs inom lagstadgad tidsram	9	Stickprov
		■ Redovisning i verksamhetssystem inte överensstämmer med dokumentationen	9	Stickprov
		■ Utredningstiden överstiger lagstadgad tidsram	9	Stickprov
		■ Övervägning av placering gällande jourhemsplacerade barn sker inte regelbundet	12	Stickprov
Systematiskt brandsäkerhetsarbete	Systematiskt brandsäkerhetsarbete enligt gällande föreskrifter.	■ Brand uppstår och brukare och anställda skadas	10	Kontrollera att det finns pärm innehållande rutiner i händelse av brand i förvaltningens adresser
				Kontrollera att systematiskt brandsäkerhetsarbete bedrivs inom enheterna

Trygghetsarbetet i stadsdelsområdet	Skapa trygga utemiljöer i parker och naturområden	■ Brist på insatser ger otryggt område	6	Parkingenjören ronderar naturområden och parker
	Uppsökande och förebyggande insatser inom avdelningen för förebyggande arbete och kultur	■ Bristande samverkan med andra aktörer	6	Trygghetsvandringar i stadsdelsområdet
				Uppföljning genom lokala Brå
Brandskydd på Hemmet för Gamla	Förebyggande brandskyddsarbete, utbildning av personal	■ En brand uppstår på Hemmet för Gamla	10	Kontrollera att det finns rutiner i händelse av brand
Hantering av kontanta medel inom äldreomsorg	Enligt fastställd rutin	■ Kontanta medel försvinner från de äldre	8	Stickprov på ett antal kvitton
				Stickprov på redovisning
Hantering av läkemedel vid Hemmet för Gamla	Hantering av läkemedel sker enligt delegering	■ Boende får inte läkemedel enligt ordination	6	Kontrollera rutiner för läkemedelshantering
Hantering av trygghetslarm inom äldreomsorg	Personalen besvarar inkomna larm.	■ Ingen besvarar larm som inkommer	8	Kontroll av rutiner och uppföljning av avvikelserapportering från Trygghetsjouren
		■ Larm fungerar inte	8	Uppföljning av verksamheternas egenkontroller av larmen
Hemtjänst - nyckelhantering	Nycklar hämtas ut och återlämnas av personal enligt fastställd rutin	■ Nycklar eller behörighet saknas	10	Kontroll av rutiner för nyckelhantering
Hygien inom äldreomsorg	Följa basala hygienrutiner	■ Smittspridning/utbrott av smittsam sjukdom	8	Kontroll av basala hygienrutiner
Livsmedelshantering vid Hemmet för gamla	Egenkontroller av livsmedelshantering	■ Ohälsa för brukare och anställda	6	Kontroll av egenkontroll med livsmedel
Mottagande av äldre på öppna mötesplatser	Äldre tas emot på mötesplatsen och erbjuds olika aktiviteter	■ Brand uppstår på mötesplatsen	8	Kontroll av rutin för brand
		■ En äldre person skadar sig eller blir akut sjuk på mötesplatsen	12	Kontroll av rutin vid olyckshändelse
Naturvård i reservaten	Beställning av naturvård från upphandlad entreprenör	■ Den biologiska mångfalden minskar	9	Tydlig kravspecifikation i beställningen
Egenkontroll av kök	Rutin för att säkerställa att det inte sprids bakterier eller på annat sätt orsakar ohälsa	■ Ohälsa för barn och anställda	10	Kontroll av rapporter från Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Förskolans arbete med kemikaliesmart förskola	Inventering och utfasning av skadliga ämnen och produkter	■ Produkter och varor som inte ska finnas kvar, gör det	9	Okulär kontroll på förskolor

Handläggning av ekonomiskt bistånd	Hantering av ansökan enligt gällande lagstiftning, riktlinjer och rättspraxis.	 Avvikelseberättelser inte görs vid avstämningen och felaktiga beslut verkställs	12	Kontroll av avstämda beslut
		 Det överstiger 14 dagar från ansökan till första beslut	12	Stickprov
		 ICA-kort inte hanteras som avsett	9	Stickprov
				Utbilda personal om ICA-korts hantering
		 Utredning och dokumentation inte sker enligt riktlinjer	9	Aktgranskning
		 Återkrav inte görs på grund av kunskapsbrist	12	Uppföljning av återkrav
	 Återsökningar inte görs på grund av kunskapsbrist	12	Uppföljning av återsökningar	
				Utbilda personal om återsökningar
Ekonomisk uppföljning	Månads-, delårs- och årsbokslut	 Hög personalomsättning bland chefer och controllers	8	Kontroll av att relevant information finns
Införandet av den nya dataskyddslagen	Införandet förbereds genom framtagande av nya rutiner m.m.	 Förvaltningen blir skadeståndsskyldig pga överträdelser	12	Förberedelsearbete
				Implementering av nya rutiner
Oegentligheter	Avstämning av moms	 Skattetillägg måste betalas	8	Stickprov på fakturor
	Felaktig utbetalning för varor och tjänster	 Leverantör överdebiterar förvaltningen	9	Stickprov på fakturor
	Jävssituation vid upphandling	 Upphandling överprövas	8	Bedömning om vilka som är med på upphandling
Återsökningar rörande nyanlända och ensamkommande barn och unga	Uppföljning av kostnader och återsökningar från Migrationsverket.	 Statsbidrag täcker inte nämndens utgifter för målgruppen	12	Löpande uppföljning med economicontroller
		 Återsökningar sker inte som avsett och nämnden går miste om intäkter.	12	En översyn av återsökningsprocessen
Kompetensbaserad rekrytering	Följa stadens modell för rekrytering	 Anställning av ny personal görs inte enligt kompetensbaserad rekrytering	9	Stickprov
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Riskbedömningar samt uppföljningar på APT och i samverkan	 Medarbetare skadar sig eller blir sjuka av sitt arbete	12	HR-teamet följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet

Barnperspektivet beaktas i alla verksamheter	Arbetsverktyg för att synliggöra barnets behov och situation samt barnets bästa inför beslut.	■ Barnets behov och situation synliggörs inte i utredningar inom socialtjänsten. 12	Stickprov
		■ Barnets bästa inte beaktas inför beslut 12	Stickprov
Förvaltningens arbete med att upptäcka våld i nära relationer	Fråga om våldsutsatthet och utövande av våld hos personer som har kontakt med socialtjänsten	■ Att våldsutsatta inte uppmärksammas och därmed inte får stöd och skydd i tid 12	Stickprov
		■ Bristande dokumentation som medför oklarheter om huruvida frågan om våld ställts till personen. 9	Stickprov
		■ Bristande kompetens hos medarbetarna för att ställa frågan om våld i nära relation 9	Enkätuppföljning
Förvaltningens arbete med personer som utsatts eller utsätter andra för våld i nära relationer	Bemötande av personer i behov av stöd med anledning av våld i nära relation	■ Att personer i behov av stöd med anledning av våld i nära relation inte får beviljad insats inom skälig tid 12	Aktgranskning
		■ Att våldsutsatta inte får stöd och skydd 12	Aktgranskning
		■ Bristande dokumentation i form av otydlig utredning och oklart behov av stöd 9	Aktgranskning
		■ Insatsen motsvarar inte personens behov 12	Aktgranskning
Handläggning av insatser för personer med funktionsnedsättning	Utreda och bedöma behovet	■ Felaktiga beslut om insatser 8	Kontroll av rutiner och att de efterlevs
		■ Handlägningsprocessen tar lång tid 9	Kontroll av rutiner och att de efterlevs
Följsamhet av avtal	Verksamhetsbesök	■ Inköp utanför e-handel 12	Analys av systemnyttjandet görs månatligen. Vid avvikelser kontaktas enhetschef och eventuellt rekurrent.
		■ Inköp utanför upphandlat avtal 12	Stora inköp ska stämmas av regelbundet.
		■ Verksamheterna lever inte upp till avtalad kvalitet 8	Varje avdelningschef går igenom avtalsuppföljningar

Upphandlingsprocess	Kartlägga behov, följa lagstadgad process	■ Förvaltningens upphandlingar blir överprovade	9	Noga med upphandlingar
---------------------	---	---	---	------------------------